

Milí žiaci, pozrite sa na úlohy z HN, ktoré ste zameškali, alebo nestihli:

1/ kvintový a kvartový kruh stupníc

A máme všetky stupnice vo vrecku, vlastne v hlavách. Urobíme si v nich poriadok.

G	1#	e	F	1b	d
D	2#	h	B	2b	g
A	3#	fis	Es	3b	c
E	4#	cis	As	4b	f
H	5#	gis	Des	5b	b
Fis	6#	dis	Ges	6b	es
Cis	7#	ais	Ces	7b	as

C – a

Ak by ste stupnice náhodou zabudli, žiadna tragédia. Keď viete, že C dur a a mol sú bez predznamenania, utvoríte si od nich ďalšiu stupnicu tak, že

- každý 5. tón predchádzajúcej stupnice je základným tónom nasledujúcej stupnice s křížikmi,
- každý 4. tón predchádzajúcej stupnice je základným tónom nasledujúcej stupnice s bé.

Tónko a Notka vám to názorne ukážu.

Kvintový kruh

Kvartový kruh

2/ 4 druhy kvintakordov (dur, mol, zv, zm)

č.5 [G5 m.3 / v.3] [G5b v.3 / m.3]

zv.5 [G5# v.3 / v.3] [G5bb m.3 / m.3]

3/ melodické ozdoby (nátril, náraz)

4/ klasicizmus – menuet (W.Amadeus Mozart)

Nové učivo :

Naposledy sme hovorili, ako sa v 18. st. s obľubou tancoval **menuet**. Začiatkom 19.st. zaznamenávame nový pohľad na život a umenie. Na začiatku 19.st.sa v hudbe uplatňuje rozhodujúci vplyv malých foriem, najmä piesne. **Pieseň** a jej melódia sa vo svojich náladových premenách stala výrazovým prejavom vtedajších ľudí. Prispieval k tomu aj značný príklon k ľudovej piesni a k tancu. Toto obdobie sa nazýva **romantizmus**. Jedným z prvých skladateľov, v tvorbe ktorých prevládala pieseň a piesňová forma, bol rakúsky skladateľ **Franz SCHUBERT**.

Vypočujme si pieseň **KAM ?** z piesňového cyklu KRÁSNA MLYNÁRKA

<https://www.youtube.com/watch?v=Ih3Q-wmsWy8>

Melódia piesne sa stále rozvíja – takýto typ piesne sa nazýva **prekomponovaná pieseň**. Aj nasledujúca pieseň je od F. Schuberta, ale má inú náladu. Melódiu piesne použil skladateľ ako tému vo svojom **Klavírnom kvintete A dur** , ktoré sa podľa piesne nazýva **PSTRUHOVÉ**:

Pieseň Pstruh : <https://www.youtube.com/watch?v=ZUVE6DVRBps>

Klavírne kvintete A dur op.114 „Pstruh“ <https://www.youtube.com/watch?v=PomqnxdlulU>

Ako sa v 18. st. sa obľubou tancoval **menuet**, v 19. st. to bol **viedenský valčík** v trojdobom_ metre, ktorý si čoskoro podmanil srdcia ľudí. Zásľuhu na jeho vytvorení mala hlavne rodina Straussovcov, najmä **Johann STRAUSS ml.** rakúsky skladateľ. Najpopulárnejší valčík sa stal : NA KRÁSNO M DROM DUNAJI : <https://www.youtube.com/watch?v=U7ziPn7lbes>

Straussovým priateľom bol aj nemecký skladateľ **Johannes Brahms** , tiež vytvoril veľa valčíkových skladieb. Hoci pochádzal zo severného Nemecka, väčšinu života prežil vo Viedni. Vypočujme si od neho lyrický valčík pre klavír **VALČÍK A dur**: <https://www.youtube.com/watch?v=HVkFM6FcnaI>

Podobne, ako v 18.st.prenikol menuet do symfónie, aj v 19.st.sa objavuje v symfóniach skladateľov valčík. Pôsobivým príkladom je 2.časť z Fantastickej symfónie francúzskeho skladateľa **Hectora Berlioz**a s názvom **Ples**: <https://www.youtube.com/watch?v=p42WWTqFWV8>

Úloha :

- aké hudobné nástroje použil skladateľ v úvode skladby
aký dojem vo vás vyvoláva jej hudobný priebeh

čo sme sa naučili :

- o menuet
- o pieseň
- o Prekomponovaná pieseň
- o valčík

I.kotlebova@centrum.sk